

ומה¹ מי שאינו נגאל באלה יוצא בשש כולי –

And what if one who is not redeemed with אלה goes out with שש, etc.

Overview

רבי states that the word באלה², teaches us that a נמכר לנכרי can be redeemed with אלה (meaning by his relatives), but is not freed after six years. The reason we need this exclusion is because otherwise we could have made a ק"ו. If a נמכר לישראל who is not redeemed through אלה (relatives) is יוצא בשש³, so a נמכר לנכרי who is redeemed with אלה should certainly be יוצא בשש (therefore the word אלה excludes שש). Our תוספות (initially) challenges and (then) reinstates this ק"ו.

תוספות asks:

ואם תאמר שדה אחוזה⁴ יוכיח שנגאלת באלה ואינה נגאלת בשש⁵ -

And if you will say that an 'inherited field' will disprove the ק"ו for it is redeemed with אלה, and it is not redeemed with שש, so -

אף אני אביא נמכר לעובד כוכבים⁶ -

I will also include one who is נמכר לנכרי that he too (even though he is נגאל באלה, nevertheless he) is not יוצא בשש. This should refute the ק"ו.

⁷: 'יוכיח' תוספות offers a support to this

---

¹ A marginal note suggests that this תוס' should precede אמר (and תוד"ה אמר).

² This is in the פסוק of (והיה בך נון) (ויקרא [בהר] כה, נד) which is discussing a נכרי who is sold as a slave to a נכרי (who may be redeemed from the נכרי by his relatives)

³ The logic of the ק"ו is that it is evident from לישראל (who is not נגאל באלה, but is יוצא בשש) that it is easier to be יוצא בשש than to be נגאל באלה (as evident by לישראל), therefore one who is נגאל באלה (a נמכר לנכרי) should certainly be יוצא בשש.

⁴ A שדה אחוזה is a field one inherited from his parents (and they from their ancestors back to the time of the division of ארץ ישראל by נון). If one sells his שדה אחוזה (the field reverts back to him [automatically] on the following יובל; in addition), the seller has the option of redeeming his field by repaying the buyer (pro rata) the amount remaining till יובל. [If for instance the field was sold ten years before the יובל for a thousand דינר (which means a hundred דינר per year), and after four years the seller want the field back; he may redeem the field by paying the buyer six hundred דינרים (one hundred per year for the six remaining years) and the field reverts back to the seller.] The relatives of the seller may also redeem this field [it is נגאל באלה], as the פסוק states (והיה בך כה, כה) that מאחוזתו ובא (ויקרא [בהר] כה, כה) גואלו הקרוב אליו וגאל את ממכר אחיו.

⁵ The field does not revert back automatically to the owner after six years transpired if it is still before the יובל.

⁶ The logic of the ק"ו (see footnote # 3) is that יוצא בשש is easier than נגאל באלה (we derived this from a נמכר לישראל), so therefore whoever is נגאל באלה (a נמכר לנכרי) should certainly be יוצא בשש; however from שדה אחוזה we see that this is not necessarily so, for a שדה אחוזה is נגאל באלה, but not יוצא בשש, the same should apply to a נמכר לנכרי that even though he is נגאל באלה, nevertheless he is not יוצא בשש.

⁷ One might argue that deriving and comparing a נמכר לנכרי to a נמכר לישראל (where both are people) makes sense, but

דהכי נמי לקמן (דף כ, ב) עביד הוכחה מעבד לשדה ומשדה לעבד⁸ -

For indeed later we bring proof from a slave to a שדה אחוזה and from שדה אחוזה to an עבד. The question remains, we can disprove the ק"ו (why do we need the באלה).

answers תוספות

ויש לומר דאיכא למפרך מה לשדה שכן אינה יוצאה במיתת האדון⁹ להכי אינה יוצאה בשש¹⁰ -
And one can say; that we can refute the יוכיח; why is it by a field that it is not יוצאה
יוצאה בשש, because it is not יוצאה with the death of the master, therefore it is not יוצאה
בשש -

תאמר בנמכר לעובד כוכבים שיוצא במיתת האדון על כן דין הוא שיוצא בשש:

Can you say that by a נמכר לנכרי who is יוצא במיתת האדון, therefore it is justifiable that he is יוצא בשש.

Summary

We cannot make a יוכיח from a שדה אחוזה (that it is באלה, but not בשש), since a שדה אחוזה is not יוצאה במיתת האדון (as a נמכר לנכרי is).

Thinking it over

גמרא proves that we can bring a יוכיח from שדה to עבד, because later the גמרא compares שדה to עבד. However there we are comparing them through the גז"ש of גז"ש (which can be from different topics) גז"ש; גאולתו גאולתו (עיי"ש) to a יוכיח from a ק"ו (which must follow (some) logic?!¹¹

---

how can we bring in 'a field' into this formula; a field is (seemingly) a totally different concept.

⁸ The גמרא there queries whether a נמכר לנכרי is נגאל לחצאין (he is paying for half the remaining time he needs to serve) or not. The query depends on whether we can compare נמכר לנכרי to a שדה אחוזה (which is not לחצאין) or we compare them only לקולא, but not להומרא. It is evident that we can involve שדה אחוזה regarding a נמכר לנכרי. See 'Thinking it over'.

⁹ If the buyer of the field (the 'אדון') dies before יובל, the field does not revert back to the seller; the buyer's heirs inherit it (until יובל, when it reverts to the original seller).

¹⁰ There is the original logic of the ק"ו (derived from נמכר לישראל) that יוצא בשש is easier than נגאל באלה, so therefore anyone who is נגאל באלה should be יוצא בשש (see footnote # 3). The fact that we find by a שדה אחוזה that it is נגאל באלה and nevertheless is not יוצא בשש does not disprove the initial logic, for there is a reason why שדה אחוזה is not יוצאה בשש (which does not apply to a נמכר לנכרי), namely that it is not יוצאה (it does not revert to the seller) with the death of the buyer. However since a נמכר לנכרי is יוצא במיתת האדון (the death of the buyer), therefore the original logic holds that he should be יוצא בשש (since he is נגאל באלה).

¹¹ See תוספות כ, ב ד"ה גאולתו.